

Föreningen T. I.

BERÄTTELSE

VID

FÖRENINGEN T. I^s

TIONDE ÅRSHÖGTID,

DEN 2 MARS 1871.

STOCKHOLM,

TRYCKT HOS A. L. NORMAN,
1871.

Innehåll.

	Sid.
Historik	3.
Årsberättelse	11.
Om vetenskap, konst och industri.....	14.
Om Béton	20.
Ett sätt att på galvanisk väg utfälla metaller å oledande föremål	24.
Förteckning öfver ledamöterna	26.

Kort historik öfver Föreningen "T. I."

För att söka åstadkomma en väl behöflig förbindelse mellan Sverges industriidkare bildades år 1855 af några unga män, utgångna från teknologiska institutet, en förening, hvilken kallades »Teknologernas Förening». Stadgar upprättades och sammankomster höllos understundom, men hela föreningen lefde ett föga verksamt lif. På en allmän sammankomst 1858 förändrades namnet till »Polytekniska Föreningen» och nya stadgar skulle utarbetas. Uti dessa angafs föreningens ändamål vara, att utgöra ett samband mellan industriidkare, ingenjörer, mekanici m. fl. Ett förslag framställdes, att föreningen skulle uppträda som arbetsökande, genom inrättande af en konstruktions- och ritbyrå, hvilket likväl icke tyckes ha gifvit något resultat. Föreningens lifaktighet var ringa; dess lif blef också kort. Det föresatta sträfvet var högt, men tillräcklig förmåga saknades för att genast på ett kraftigt sätt söka fylla detta värf, och medlemmarne måste helt naturligt därför snart förlora det nödvändiga intresset för saken; icke heller fanns i egentlig mening det evigt ungdomliga elementet, institutets elever, som oupphörligt skulle ha ingjutit ny kraft och nytt lif, så att föreningen aldrig kommit att förfalla i något dvalligt tillstånd. Derfor slumrade också föreningen mellan de allmänna sammankomsterna till dess den 1860 helt och hållet afsomnade, lemnande i arf åt sina medlemmar minnet, åt Svenska Slöjdföreningen sin rent materiela kvarlåtenskap. Föreningen »T. I.» har sedermera erhållit 3 årskataloger samt 2 exemplar af Polytekniska Föreningens stadgar.

Den stora brist på gemenskap mellan de serskilda afdelningarne vid teknologiska institutet, hvilken brist de föregående föreningarne till någon det försökt att fylla, var alltför kännbar för att icke snart framkalla förslager till dess afhjelpande. Också utgick redan vid början af höstterminen 1860 från någon af dåvarande tredje afdelningens elever en uppmaning att bilda en förening, öppen för alla de institutets elever, som ville erlægga en

stadgad afgift, afsedd för nödvändiga utgifter. Förberedande möten höllos och föreningen stiftades och erhöil till namn »T. I.». Lokal anskaffades vid Riddarhustorget, i Bergstrahlska huset, och lördagsaftnarne beständes till sammankomster. Några skrifna stadgar funnos icke och föreningens ändamål var blott att åstadkomma en närmare förbindelse mellan alla studerande vid den tekniska högskolan. Sammankomsterna voro i början talrikt besökta och mycket lifliga, hvartill isynnerhet bidrog en liten tidning, »Myggan», hvilken på det *mest konsiderationslösa och skarpaste* sätt bet omkring sig åt alla håll. Men just härigenom framkallade den också snart häftiga personliga tvister, hvilka inom kort blefvo för häftiga för de kämpande samt intresselösa och tråkiga för åhörarne. Något slags allvarligt arbete förhades icke på sammankomsterna, hvars deltagare snart blefvo ytterst fåtaliga, och redan med det försvinnande året 1860 försvann den föreningen »T. I.»

Med dessa föga uppmuntrande exempel för sina ögon samlades på vårterminen 1861 några af dåvarande första afdelningens elever för att bilda en ny förening, dertill uppmanade af en kamrat, E. A. Wiman. Detta första sammanträde egde rum den 2 Mars 1861 hos en kamrat, och deltagare deruti voro: Almlöf, Blom, Dalström, Eurén, Fahlstedt, Hesselgren, Lalin, Lilienberg, Malmén, Olsson, Rennerfelt, Sporrang, Sundblad, Wennerström, Wiman, Zetterstén och Öberg. Af dessa deltagare ha redan 5 gått till en bättre verld: Blom, Olsson, Sporrang, Wennerström och Öberg.

Vid nyssnämnda sammanträde beslöts också att bilda en förening med namnet U. V. S., utgörande initialerna till de latinska orden: Utilitatis Veritatisque Societas, äfvensom till de tre nordiska skyddsgudinnorna Urd, Verdandi och Skuld. Föreningens ändamål skulle bli, att öfverlägga om frågan af gemensamt intresse för institutets elever, att genom föredrag, disputationer och diskussioner verka för medlemmarnes nytta samt slutligen att bidraga till gemensamt nöje. Den uppstälde således redan från början ett allvarligt sträfvande, väl inseende, att det är endast genom att förena nytta med nöje, allvar med skämt som något visst mål kan vinnas, att det endast är genom att bygga på det allvarligas grund, som en dylik institution kan hoppas på fortfarande bestånd. På det alla medlemmarne skulle komma att hvar i sin mån befrämja föreningens ändamål, bestämdes, att hvar och en i sin tur skulle inlemna teser till diskussion. Med den hädangångne föreningens öden klart för ögonen bestämdes, att icke göra denna öppen för alla institutets elever, utan att medlemmar skulle intagas efter förslag af någon föreningsledamot samt derpå följande val, och

för att undvika alla förherrskande elementer tilläts icke, att på förslag upptaga någon elev ur de öfre afdelningarne. Vidare beslöts att föreningens tillvaro skulle hemlighållas. Lördagsaftnarne bestämdes för sammankomster, hvilka hela vårterminen 1861 höllos hos samma kamrat, Zettersten. De meddelanden och teser, som före sammankomsterna borde komma till ledamöternas kännedom, cirkulerade vanligen i hemlighet under lektionerna. Men hur hemligt man än gick tillväga var det dock omöjligt, att länge dölja de mystiska lapparne för profana blickar och nyfikenheten stegrades också i högsta grad, hvilket likväl icke skadade, utan tvärtom. Intresset för föreningen vidmakt-hölls, sammankomsterna voro flitigt besökta, diskussionerna lifliga, ehuru aldrig urartande till personligt käbbel.

Sedan beslut om föreningens fortfarande bestånd blifvit fattadt på höstterminen 1862, förändrades namnet U. V. S. till det nuvarande »T. I.» Ledningen af föreningens angelägenheter, hvilken dittills varit ombesörjd af en ordförande, dels vald för hvarje gång, dels gående i tur, uppdrogs nu åt en styrelse, vald för hela terminen, och hvilken skulle bestå af trenne ledamöter, hvaraf den ena ordförande. Hemlighållandet bortogs, likaså tvånget i diskussionen samt skyldigheten att inlemna diskussionsämnen. Sedan antalet medlemmar, valde enligt den förut bestämda grundsatsen, tillökats så att sammankomsterna icke längre kunde som hittills hållas hos någon kamrat, beslöts att anskaffa serskild lokal, hvartill första gången förhyrdes ett par rum vid Ålandsgatan. För att betäcka de nödvändiga utgifterna pålades en allmän beskattning af 1 rdr för första månaden och 50 öre för de öfriga under hvarje termin. Ett nytt ändamål uttalades, neml. att söka underlätta de utgående elevernas inträde i industriens tjenst, och det första steg som togs i den riktningen, var att aflåta skrivelser till framstående män på det praktiska området, för att genom deras bemedling vinna anställning åt utgångna elever. Detta första steg lände visserligen icke till något bestämdt resultat, ehuru välvilliga svar ingingo, men målet var dock uppställt till vidare fullföljande. För att befordra ädla och verkliga nöjen på sammankomsterna bildades en sångförening, för hvars ledande och utbildning en serskild aflönad sånganförare sedermera antogs.

Sålunda fortgick föreningen under ständigt växande antal ledamöter och när slutligen grundläggarna sjelfva kommit upp i tredje afdelningen, kunde ledamöter inväljas bland alla institutets elever utan någon inskränkning. Medlemmarnes antal hade småningom växt till 40, hvarför en ny större lokal var nödvändig, hvilken också anskaffades i huset n:o 34 Riddargatan, der föreningen sammanträdde första gången den 10 Ja-

nuari 1863 och der den sedan framlefvat ett af sina viktigaste utvecklingsstadier. Det var under det friska lif, som der utvecklade sig, som den kom till klar insigt om sin egen kraft, som den antog bestämd form. Dittills hade den lefvat utan några bestämda stadgar, hvars hufvudgrunder den velat öfverlemnna åt erfarenheten att diktera. Nu tillsattes en komité för att utarbete sådana, hvilka skulle tryckas oeh utdelas till medlemmarne. I Mars 1863 väcktes förslag att bilda en lånefond, för att derigenom sättas i stånd att vid behof lemna mindre penningeförsträckningar åt sina medlemmar. Beslut härom fattades och dess första anslag blef — behållningen af ett sällskapsspektakel, som gafs i April samma år och lemnade 13 rdr 50 öre. Genom medel på kortare tider deponerade af åtskilliga föreningsmedlemmar sattes fonden i stånd att börja sin verksamhet.

I Oktober 1863 togs ett andra mera verksamt steg, för att realisera idén om platsers anskaffande: genom de allmänna tidningarne utsändes en uppmaning till fabrikanter, bergsmän, ingenjörer o. a., som behöfde tekniskt bildade biträden, att i detta fall vända sig till föreningen »T. I.», då denna på bästa sätt ville söka gå deras önsknings till mötes. Till följd af denna uppmaning ingick för första gången i November det följande året tvenne bref med begäran om anvisning på lämpliga personer till besättande af uppgifna platser, hvilka äfven blefvo nöjaktigt fyllda. Sedermera ha flera personer genom föreningens försorg vunnit anställning.

Som ett värderikt bidrag till det skämtsamma elementet hade ett eller annat tidningsnummer tillfälligtvis framträdt och alltid vid uppläsandet på sammankomsterna uppväckt mycken munterhet. 1863 beslöts en permanent tidning med bestämd redaktör, hvartill första gången valdes herr P. Lindell. Tidningen kallades »Blandaren», och redigerades den första tiden på ett i allo lyckadt sätt. Den har sedan undergått åtskilliga både namn- och redaktionsförändringar, men under sina olika skiften har den i allmänhet varit hållen på ett sätt, att dess uppläsande väckt de lifligaste skrattsalfvor, hvilket isynnerhet varit fallet på sednare tider under herr K. Y. Zaccos redaktörskap. En kortare tid 1867—68 tillkom ytterligare en skämttidning, kallad »Fäflugan» och dessa båda eggade hvarandra oupphörligt till ömsesidiga qvickheter. Blandaren har understundom åtföljts af teckningar, framställande på det mest komiska sätt några föreningsmedlemmars äfventyr.

Den 2:dra Mars 1864 firade föreningen för första gången sin årshögtidsdag medelst en talrikt besökt festlig tillställning. Antalet medlemmar hade då växt till omkring 60, deraf öfver 30 utgångna elever. Den ändrade nu igen bostad och flyttade

till n:o 54 Mäster Samuelsgatan, der samma friska lif fortsattes. Bland medlemmar hade nu tillkommit några värdiga representanter af våra gamla bröder finnarne, hvilka på det mest verksamma sätt bidrogo till föreningens lifaktighet, hvarför också den tiden gemenligen benämnes »Finnperioden», för hvars minne sedermera mängen sakuadens bägare blifvit tömd.

I Mars samma år hade komitéen för uppgörande af förslag till allmänna stadgar afslutat detta arbete, hvars resultat den inlemnade till föreningen, hvilken under en längre tid fortsatte diskussionerna om desamma. Under dessa diskussioner framställes på vintern 1865 förslag att bilda en byggnadskassa, med ändamål att i en framtid sätta föreningen i stånd att uppbygga ett eget hus, på det den ej ständigt måtte nödgas irra husvill omkring och endast för kortare tid än här än der finna tak öfver hufvudet. Förslaget antogs oeh en lista utfärdades för antecknande af frivilliga bidrag. Stadgar för nämnde kassa uppgjordes och erhöilo rum bland föreningens allmänna stadgar, hvilka antogos på allmän sammankomst den 3 Maj 1865. Enligt dessa hade föreningens ändamål numera icke blott afseende på eleverna vid teknologiska institutet. Dess första paragraf lyder neml. sålunda: »Föreningen T. I. har till ändamål: 1:o att bidraga till ett närmare samband mellan kongl. Teknologiska Institutets såväl varande som utgångna elever; 2:o) att söka anskaffa lämpliga platser åt nämnda elever; 3:o) föredrag, diskussioner och disputationer uti tekniska och andra allmänt bildande ämnen; 4:o) att i den mån sig göra låte, tillhandagå med upplysningar och bistånd i tekniska frågor, som af ledamöterna kunna komma att till Föreningen framställas; 5:o) att i allmänhet bidraga till medlemmarnes nytta och nöje.» Och derigenom att den förklarade sig vilja utgöra ett samband mellan de utgångne och de varande eleverna, mellan industriens män och dem, som beredde sig att inträda på det industriella området, hade den också klart tillkännagifvit ett af de högre mål för sin sträfvan som grundläggarna visserligen hoppats, men ej vågat uttala.

Under ett ständigt verksamt inre lif har föreningen oupphörligt gått framåt, med öppen blick för alla förhållanden som i någon mån kunnat röra föreningsmedlemmarne eller teknologiska institutets intressen, och den har icke fruktat att anmärka missförhållanden, som synts föreningen orättvisa eller oriktiga. Så har den anmärkt och sökt att utjemna de orättvist stora fördelar, som tillerkändes utgångna elever från Marieberg framför dem från teknologiska institutet, oaktadt undervisningen vid det förra läroverket ingalunda är bättre än vid det senare. Så har den anmärkt oegentligheten och bristen i undervisningen vid

institutet, framförallt den totala frånvaron af bokhålleri som undervisningsämne vid ett läroverk, hvarifrån de aldra flesta elever utgå direkte i det praktiska lifvet och till sysselsättningar, der de stundligen ha behof af kändedom om bokföring. Denna brist har den också sjelf sökt att afhjelpa, derigenom att den anskaffat lärare i detta ämne. Om lektionerna häruti icke varit följda med fullt det intresse, som varit önskligt, får detta ingalunda antagas som liknöjdhet, utan är en enkel följd af den tråga sysselsättning, hvartill institutets elever tvingas för att hinna med sina ordinarie ämnen. Föreningen har äfven vidtagit andra positiva åtgärder för sitt och sina medlemmars bästa. Utom några mindre afhandlingar som den utgifvit, utgaf den 1865 på sitt förlag ett större planchverk med text, bestående af ritningar och konstruktioner till vattenhjul, turbiner och broar jemte beräkningen, allt utfördt af elever vid teknologiska institutet. För sina nöjen upprättade föreningen så småningom, utom den långt förut grundade sångföreningen, äfven en musikår, hvilken på senare tider gått betydligt framåt, tack vare de utmärkta ledare densamma lyckats erhålla. Efter under hand gjorda inköp är föreningen nu också i besittning af ett piano samt en ganska vacker samling af olika slags instrumenter, äfvensom åtskilliga tillbehör för en sällskapsteater.

Under detta verksamma lif nödgades föreningen flerfaldiga gånger ombyta bostad, för kortare tider boende, än på Fenix, än i n:o 108 än 110 Drottninggatan, ända till dess den i Oktober 1868 kom på en mera stadig fot i sin nuvarande lokal, n:o 1 A Kamakaregatan, hvilken blifvit förhyrd på 10 år och ständigt fins tillgänglig för ledamöterna. Oaktadt sitt något kringirrande lif tillväxte och utvecklade den sig oupphörligt. Men likasom hvarje organisk skapelse under sin utveckling ständigt förändras, då kände föreningen T. I. snart nog ett ovilkorligt behof af en förändrad organisation, hvilket också gaf sig luft i ett af d. v. styrelsens, hvars ordförande var herr E. A. Wiman, den 20 Mars 1868 framlagdt förslag till nya stadgar. I motiveringen till nämnda förslag yttrades bland annat följande:

De nödvändiga villkoren för, att en institution, för hvars syften flera krafter äro ämnade att medverka, skall kunna oafbrutet fortgå mot dessa syften, äro, att dessa krafter i möjligaste mån *alla* äro i verksamhet, samt att de alla verka i öfverensstämmelse med hvarandra och icke draga åt motsatta håll. Institutioner finnas, inom hvilka en sådan verkan af alla och samverkan mellan alla krafter är jemförelsevis lätt. Sådana äro i allmänhet alla de institutioner, inom hvilka målet är ett fullkomligt begränsbart och oomtvisteligt, t. ex. en byggnadskomité för att bygga ett hus efter fastställd ritning, en komité för

utarbetande af stadgar, etc. Men till denna klass kan icke komma att räknas en lagstiftande församling inom en konstitutionel stat, en förening med ett allmänt industrielt syfte, o. s. v. — Institutioner af det förra slaget upphöra med sin verksamhet, så snart det dem förelagda målet uppnåtts; de af det sednare slaget är deremot principiellt bestämda att aldrig upphöra, utan att, om ock under en oupphörlig ändring af form, lefva ett sig utvecklande lif. Det ligger nemligen i sakens natur, att formen för en institution af detta slag lika litet kan förblifva densamma, och institutionen ändock fortlefva, som detta kan vara fallet med någon annan lefvande organism. Den af naturen sjelf frambragta organismen och den organism, som i form af en institution frambringas af människor, följa i sin utveckling samma lag, och den lagen *befaller* förändring.

Sedan det vidare visats, att föreningen T. I. »måste räknas till dessa organiska institutioner, som med nödvändighet äro underkastade formförändringar, upptagande oupphörligt flera och nya mål för sin verksamhet», samt att en stor del föreningsmedlemmar till följe af sin ålder och sin verksamhetskrets fordra annan sysselsättning inom föreningen än dittills, för att fortfarande följa densamma med intresse, föreslogs att indela medlemmarne i trenne sektioner. Tredje sektionens ledamöter skulle »företrädesvis karakteriseras af högre ålder, vidsträcktare erfarenhet, större intresse för det yttre praktiska lifvets företeelser och dess många oupphörligt uppstående nya och intressanta frågor, men deremot fästade relativt mindre vikt och intresse vid de inre föreningshändelserna, nöjena, diskussionsöfningarne etc etc.» Första sektionen skulle vara den tredjes diametrala motsats och i allmänhet bestå af yngre medlemmar, nyligen invalda i föreningen, utan erfarenhet om dess organisation och dess sträfvan, stående i allmänhet vid ingången på sin tekniska bana och sålunda äfven i afseende på det industriela lifvet mindre hemmastadda, mindre intresserade.» Mellan dessa båda ytterligheter skulle andra sektionens medlemmar bilda öfvergången, »men en öfvergång af så vigtig beskaffenhet, att denna klass måste anses utgöra föreningens kärna».

För att granska och der så behöfdes omarbete detta förslag till förändrade stadgar tillsattes en komité, bestående af 5 personer. Bland omarbetningar, som komitéen vidtog, var borttagande af rättigheter för s. k. extra elever vid institutet, att vinna inträde i föreningen. Sedan komitéen slutat sina arbeten och inkommit med resultatet deraf till föreningen, diskuterade denna det uppgjorda förslaget till stadgar, hvilket antogs, till största delen oförändradt, på ordinarie sammankomsten den 12 December 1868, den 16, 23 och 30 Januari samt den 6

Februari 1869. Derigenom infördes den n. v. organisationen eller föreningsmedlemmarnes indelning på sektioner, hvilka arbeta hvar för sig eller gemensamt, men alltid utan någon beslutanderätt i ekonomiska frågor. En paragraf i de gamla stadgarne bestämde, att den föreningsledamot, hörande till eleverna vid Teknologiska Institutet, som fyra gånger å rad utan giltigt förfall varit frånvarande från sammankomsterna, skulle ur föreningen uteslutas, ett stadgande som afsåg att fränskilja de medlemmar, som icke med tillräckligt intresse följde föreningens arbeten. Denna bestämmelse var nödvändig medan föreningen ännu var svag och hade behof af ett lifligt och *allmänt* deltagande. Men likasom hvarje tvång, i början dikteradt af nödvändigheten, vid tilltagande styrka hos föreningen så småningom bortfallit, så föll också detta vid omorganisationen 1868.

Vid denna ombildning uppstälde föreningen ett ännu högre och vidsträcktare mål för sin verksamhet. Dess första paragraf anger detta sålunda: »Föreningen T. I. har till ändamål att befrämja Teknologiska Institutets bästa och utgöra ett samband mellan dem, som varit eller äro detta läroverks elever, samt att i *allmänhet verka för den svenska industrien, genom att till dess gagn söka göra gällande den naturvetenskapliga och tekniska bildningen.*» Härigenom samt genom sektionindelningen har den utsträckt sitt verksamhetsfält till alla industriens grenar och kan i sig upptaga alla industriens män, hvilka enligt stadgarne ega rättighet till inträde uti föreningen. Den tid hvarunder sektionerna arbetat är ännu alltför kort för att ha hunnit lemna något bestämdt resultat med afseende på antalets lämplighet. Visserligen har lifaktigheten inom andra sektionen icke varit synnerligen stor; men dess utdömande på grund deraf torde ännu vara förhastadt, isynnerhet då sektionerna sjelfva ega att bestämma sin arbetsordning och tiden för sina sammanträden, och ingenting hindrar att tvenne kunna arbeta tillsammans, ifall detta anses fördelaktigt.

1868 utfästade föreningen några pris och utfärdade inbjudning till sina ledamöter, att täfla derom medelst inlemnade skrifter i tekniska eller belletristiska ämnen. 1870 hade den också nöjet utdela ett »mention honorable» för en mindre samling poetiska småstycken. Några afhandlingar i tekniska ämnen hafva deremot icke inkommit.

Vid allmänna industriutställningen i Stockholm påbörjades en priskrantsamling, hvilken sedermera, synnerligast under expositionen i Paris, blifvit mycket förökad, så att den nu, ordnad och tillgänglig på vissa tider för allmänheten, torde vara den största i Sverge. Äfven ett bibliotek har föreningen börjat grundlägga, hvilket, ehuru ännu litet, ständigt tillväxer. Genom fri-

villiga bidrag har föreningen satts i stånd, att på sin lokal hålla ett mindre antal utländska tidskrifter, till antalet 5, nemligen: Die Deutsche Industriezeitung, Berg- und Hüttenmännzeitung, Bombergs Zeitschrift för Baukunst, The Engineering, The Journal of Franklin Institut.

Dessutom har den såsom gifva fått emottaga Ingeniörsföreningens förhandlingar alla årgångar, samt Illustrerad Teknisk Tidning.

Föreningens första tryckta katalog, för den 1 November 1866, upptar medlemmarnas antal till 160, 1868 var detta antal 227, 1869 257, 1870 274. På grund af 1865 års stadgar invaldes fyra af teknologiska institutets lärare till hedersledamöter. Några nya sådana val har sedermera icke förekommit. Till följd af det ökade antalet ledamöter ha också behofven och utgifterna varit i oupphörligt stigande, hvarför åtskilliga förslag tidvis blifvit framställda, gående ut på att skaffa föreningen ökade inkomster i samma mån som medlemmarnas antal tillväxer. Alla dessa förslag ha likväl blifvit förkastade på grund af de praktiska svårigheter deras verkställande ansetts medföra. De hittills uppkomna skilnader mellan debet och credit hafva väl blifvit betäckta genom tillfälliga inkomster; men frågan om permanent inkomstförhöjning står likväl på dagordningen såsom en bland föreningens viktigaste, på hvars lyckliga lösning dess fortfarande utveckling till väsentlig grad beror. Och med det lifliga intresse, hvarmed föreningens verksamhet omfattas af sina medlemmar, skall denna lösning helt säkert icke länge låta vänta på sig.

G. M. Dalström.

Årsberättelse afgifven intör Föreningen T. I. af dess ordförande.

Vid återblick på det sist förflutna, det tionde året af Föreningen T. I:s tillvaro, vill man finna att detta ej utmärker sig för några viktiga förändringar i Föreningens verksamhet, men tydligt ådagalägger det stora intresse, hvarmed Föreningen i allmänhet är omfattad af ledamöterna att den så småningom skall kunna sättas i stånd att gagna dessa och derigenom i sin mån bidraga till den svenska industriens framåtskridande; äfven har den, då den nu ser inom sig inneslutet tillräckligt antal nyttiga medborgare, utsträckt sin

verksamhet, genom att sätta sig i förbindelse med andra inom landet varande föreningar af likartadt syfte och samfäldt med dessa tjena vårt land.

Under detta år har Föreningen genom döden förlorat en hedersledamot Professorn i mekanisk Teknologi vid Teknologiska Institutet *Clas Wilhelm Eneberg* samt två ledamöter, verkställaren vid Nitroglycerinfabriken vid Hamburg *Hjalmar Tycho Henrik Rathsmann* och Konstruktören *Wilhelm Ollman*. Genom inval har den med sig införlifvat 30 ledamöter, hvadan för närvarande Föreningen räknar 2 hedersledamöter och 300 ledamöter; af ledamöterna äro 69 elever vid Teknologiska Institutet och 231 f. d. elever vid samma läroverk; bland hvilka 74 vistas i Stockholm, 121 i landsorten och 35 utomlands.

En brist, som länge yppats inom det tekniska området här i landet, har varit saknaden af en mellanhand mellan arbetsgifvare och arbetstagare, hvarigenom lätt anledning till ledsamheter för båda parterna uppstått. Föreningen har under de senare åren sökt afhjelpa denna brist och har äfven vunnit förtroende hos allmänheten, hvilket är ganska naturligt, då hvarje ledamots såväl skicklighet som praktiska duglighet bäst bör kännas af hans forna eller nuvarande kamrater; under sistförflutna år hafva 10 mer eller mindre fasta platser blifvit genom Föreningens försorg besatta. Förberedande åtgärder hafva vidtagits för att efter slutadt krig emellan Tyskland och Frankrike anskaffa medlemmar platser vid tekniska etablissementer derstädes.

Genom en del ledamöters och äfven några utom Föreningen varande personers medverkan har Föreningen kommit i besittning af en ganska rikhaltig priskurantsamling hvilken nu fullständigt ordnad är sedan förliden vår för allmänheten tillgänglig hvarje lördags e. m. kl. 5—6 under vintermånaderna.

I början af 1869 utfärdades af föreningen en inbjudning till aflidne professorn vid Teknologiska Institutet *Clemens Ullgrens* elever och vänner att lemna bidrag till uppresande af en grafvård öfver honom. Insamlingen som nu är afslutad har inbragt 281 Rdr, hvarföre föreningen under Oktober månad förl. är inköpt grafplats och derå uppfört en minnessten.

Under vårterminen 1865 sammanskötes bland vid Teknologiska Institutet varande elever ett belopp af 420 Rdr, som mot reverser utlånades till en då behöfvande kamrat på det att han måtte bli i stånd att avsluta sina studier; detta lån inbetalades till Föreningen å förfallodagen den 1 Juni 1870 och kunna resp. långifvare mot insändande af revers till Föreningen bekomma sina lånebelopp.

Då Föreningen sedan tvenne år har en lokal, Kammakare-

gatan 1 A, som ständigt står öppen för ledamöterna, har man sökt göra vistelsen derstädes så angenäm som möjligt, hvartill i hög grad de af en del ledamöter subskriberade tekniska tidskrifterna bidraga. Efter de ordinarie såväl som å sektions-sammankomsterna hafva dessutom föredrag i tekniska ämnen hållits och har man numera arrangerat så, att ett föredrag eller någon musikställning kommer att regelmässigt hållas vid ordinarie sammankomsterna.

Föreningens tidning »Blandaren» har genom sitt glada skämt under detta år ej allenast satt skrattnuskerna i rörelse utan äfven gifvit en ganska trogen bild af lifvet i Föreningen efter sammankomsterna.

Ceremonimästaren har under årets lopp flere gånger inbjudit Föreningen till såväl teater- som musiknöjen och tack vare sujetternas stora förmåga hafva de alla varit talrikt besökta.

Tablå öfver Föreningen T. I:s ekonomiska ställning den 1 Mars 1871.

Innestående å deposition i Stockholms		
Enskilda Bank	500:	—
Innestående å upp och afskrifning i Stock-		
holms Enskilda bank	375:	—
Kassabehållning	193:	09.
Fordringar af diverse personer	331:	14.
Lånefondens kapital	1,000:	—
		2,399: 23.
Inventarier		1,550: 79.
		Summa 3,950: 02.
Skulder till diverse personer		324: —
Tillgångar med afdrag af skulderna ...		3,626: 02.

Ullgrenska Grafvårdsfondens ställning den 1 Mars 1871.

Omkostnader för grafvården samt grafplats	281:	60.
Indrifne subskriberade medel	250:	06.
Oindrifne medel	31:	54.

A. Werner Cronquist.